

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita B. Francisci Salesii, Episcopi Et Principis Gebennensivm Meritissimi

Maupas du Tour, Henri Chauchon de

Coloniæ Ubiorum, 1663

Cap. VII. Davulium ad fidem orthodoxam reducit: cum Ministrorum uno
disputationem init.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42882

CAPUT VII.

*Davulium ad fidem orthodoxam reducit:
cum Ministrorum uno dispu-
tationem init.*

Non via Dei, via hominum: (a) ad argumentum siquidem præsens quod attrinet, solent tyranni insidiosis blanditiis quibusdam inescare eos, qui gratiam suam aucupantur: postquam enim eos opibus exuerunt, premunt deinde tanquam spongas, & premendo exhauriunt scilicet: atque universim improborum Dominorum est, benefacere aliis, non ut eos expleant, sed tantum: ut distineant; neque tam dona conferre, quam casses obijcere, durissimis propositis conditionibus, quibus tandem aliquando eos majori cum ignominia spolient & depeculentur. Deus autem alio plane modo agit cum suis: *dat habenti & abundabit:* (b) in quem semel contulit dona sua, in eum munificentiam suam gestit effundere: *ac mensuram bonæ & confertam & coagulatam dat in sinum eorum,* (c) quæ jam collatis muneribus aptè utuntur, & consentaneè sanctissimæ dantis voluntati.

Quare mirandum minùs est, tot progressus factos in dies à Francisco fuisse uberiores alios aliis ad regni Dei fines amplificandos: diligebatur videlicet à Deo, & diligebat Deum. Inter alias autem victorias, quas eo tempore de hæresi reportavit, insignis imprimis Davulii, viri nobilis, conversio fuit. Is, in quem hæretici tanquam in pri-

marium

(a) *Isai 55.* (b) *Matth. 13.* (c) *Luc. 6.*

marium sectæ suæ columen intuebantur, impulsus à Domini spiritu, coactusque cedere momentis rationum, quibus Vir beatus revicerat impiam falsitatem eorum omnium, quæ contra Romanæ Ecclesiæ scita dogmataque Calvinistæ tenet; persuaderi sibi passus est id quod erat, viam nullam sempiternæ salutis superesse ei, qui per hæresim versetur extra Ecclesiam. Itaque errores detestatus quibus assensum incautiùs præbuerat, nunciù Calvinò, Calvinisticaeque hæresi remisit publicè, adstantibus etiam Gebennensibus aliquot. Doluit ea discessio vehementer Ministris: proinde nihil reliquerunt intentatum, ut Davulium ad se retraherent: sed cùm nihil procederet, ex eorum grege unus, homo versipellis, conditionem offert jucundam Davulio imprimis, ad disceptationem venturum se cum insigni illo sago, (eâ videlicet vocetam indigna famulum Dei designabat) ostensurumque falsa esse ea, quibus pro Concione aures audientium imbuebat. Placuit utique quod offerebatur Davulio, qui ex eâ disputatione corroboratum se iri in fide sibi persuadebat: placuit Francisco Salesio, qui Deo nixus, sperabat fore, ut novum Goliath ad Domini Dei gloriam sterneret. Ergo sic animatus, contendit denuo Gebennam, coram Neophyto cum adversario dimicationem suscepturus, conditionemque proponit sanè æquam, ut postquam is capita protulisset, in quibus errare Ecclesiam Catholicam sibi persuaderet, ostenderet nihil à nobis doceri quod non verum, nihil ab iis qui ab Ecclesiâ discessissent, teneri, quod non falsum esset, cùmq; exitiali errore conjunctum.

junctum. Cùm detrectare Minister nequireret, ut
 mentem jam miseri metus occupaverat, turbide
 exponit, reprehendi à se inter cetera, quæ de Ec-
 clesia aspectabili eademque perpetua à nobis tra-
 dantur; & quòd Christi JESU corpus & sanguinem
 re ipsâ Eucharistiâ contineri asseveremus. Hic
 aggressus Catholicus Doctor confirmare singula
 illa capita, tantâ vi disputavit quinque propè ho-
 ras, ut Ministellus redactus ad incitas, cùm nihil
 posset aliud, de more hæreticorum conversus ad
 convitia atque ad maledicta, diris omnibus de-
 voverit immerentem, pro gratiâ de detectis con-
 futatisque erroribus contumeliam rependens. Ve-
 rùm, ut idem fol est semper, seu obtegatur nebu-
 lis, aut etiam defectionem patiat, seu in tuo lu-
 nitore luminibus nostris objiciat, sic probrû illud
 in encomii loco Beatus noster reposuit, & injuriam
 illam tam lentè tulit, tantâque mentis tranquilli-
 tate, ut studia sibi adjunxerit majoris partis ad-
 stantium: quorum deinde plurimi ad eum adie-
 runt capessendæ sanctæ institutioni; cùm certo
 certius sibi persuaderent, non posse tantam virtutem
 nisi in regno veritatis consistere. Cùm tamen
 quibusdam minùs probaretur tanta lenitas, hanc
 ad eos Orationem habuit:

„ Dominus JESUS regnum cœlorum Judæis an-
 „ nuncians, refractarios lère objurgabat ille qui-
 „ dem, verùm idem doctrinâ suam amicè & be-
 „ nevolè tradebat. Equidem illud confirmare de-
 „ me possum, nunquam mihi excidisse aculeatum
 „ verbum ullum, aut à mâsuetudine alienius, qui
 „ me deinde pœnituerit: homines amoris signifi-
 catione

" catione facilius, quàm dictorum factorumve
 " asperitate capiuntur. Et verò cum huc venerim
 " iudes instituturus, quam tandem methodum se-
 " qui aptius possim in dictis factisque, quam mira-
 " bilem illam, & omni ex parte circumspectam sapi-
 " entiam ipsius, hoc est, Magistri mei? Is cum pec-
 " care nullo modo queat, aut hallucinari, an non
 " exemplar illud imitari prorsus debeo? neque
 " enim satis nobis esse debet, esse bonos: eni-
 " planè debemus, ut simus optimi.

Secundum hæc, scribendum sibi putavit ad
 Summum Pontificem, de felici successu Missio-
 nis, præsertim, de Davulii reditu ad sanctam
 Ecclesiam: at is summopere lætatus animo, tam
 feliciter primam illam Missionem Francisco ces-
 sisse, Breve Apostolicum ad eum misit, Davulio
 " tradendum, in quo hæc inter alia: Vade fili,
 " narra quanta tibi fecit Deus, qui te de tene-
 " bris hæreseos vocavit in admirabile lumen
 " suum, restituitque sanctæ Romanæ Ecclesiæ;
 " quæ te in sinum maternum tantâ caritate ex-
 " cepit. Nos quidem benedicimus Deum cæli,
 " qui propter summam caritatem suam non est
 " passus te diutiùs in umbrâ mortis commorari.
 " Ceterum, postquam antè, Ecclesiam Dei perse-
 " cutus es tanquam Saulus; tanquam Paulus in id
 " incumbito deinceps, ut eam ædifices & prote-
 " gas pro viribus. Interea pro testimonio nostræ
 " erga te benevolentiam paternam & Apostolicam
 " benedictionem tibi impertimur. Romæ, sub An-
 " nulo Piscatoris, secundo Septembris, M.D.XCVI.